

GASSCO AS AVD KOLLSNES
Postboks 93
5501 Haugesund

Oslo, 24. april 2014

Deres ref.:
Kirsten Louise Bolstad Halvorsen

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2013/1392
Saksbehandler:
Kenneth John Macrae

Revisjonsrapport: Revisjon ved Gassco AS, Kollsnes

Kontrollnummer: 2014.035.R.miljodir

Kontaktpersoner ved revisjonen:

Fra virksomheten:

Kirsten Louise Bolstad Halvorsen

Fra Miljødirektoratet:

Kenneth John Macrae

Andre deltagere fra virksomheten:

Iva Helen Skaga

Andre deltagere fra Miljødirektoratet:

Gunn Sørmo

Ole Stian Bockeli

Resultater fra revisjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra revisjonen som ble presentert hos Gassco AS, Kollsnes under sluttmøtet den 6. mars 2014. Revisjonen ble gjennomført i tidsrommet 3. - 6. mars 2014. Rapporten er å anse som endelig.

Miljødirektoratet avdekket 4 avvik og ga ingen anmerkning(er) under revisjonen.

Avvik:

- ∞ Virksomhetens måleprogram er mangelfullt
- ∞ Gassco AS har ikke utarbeidet en overordnet prosedyre for energistyring for Kollsnes
- ∞ Virksomhetens lagring av et sort miljøklassifisert kjemikalie er uforsvarlig
- ∞ Virksomheten har ikke kvalitetssikret enkelte målinger til vann

Anmerkninger:

- ∞ Ingen forhold ble anmerket under revisjonen.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter revisjonen er nærmere beskrevet på side 4.

24. april 2014

Kenneth John Macrae

for Einar Knutsen
Hilde S. Skålevåg

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

dato

kontrollør

Miljødirektoratet

seksjonssjef

Kopi av rapporten sendes til:

- ∞ Fylkesmannen i Hordaland ved miljøvernavdelingen
- ∞ Petroleumstilsynet (Ptil)

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: GASSCO AS AVD KOLLSNES PROSESSANLEGG	
Organisasjonsnr.: 993222410	Eies av: 983452841
Bransjenr. (NACE-kode): 06.200 - Utvinning av naturgass	

Kontrollert enhet

Navn: Gassco AS, Kollsnes	Anleggsnr.: 1259.0006.01
Kommune: Øygarden	Fylke: Hordaland
Anleggsaktivitet: Olje- og gassvirksomhet på land	Gebysats: 2
Tillatelse gitt: 4. mai 2005	Sist endret: 18. august 2011

2. Bakgrunn for revisjonen

Formålet med revisjonen er å vurdere om det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet fungerer tilfredsstillende. Miljødirektoratet har blant annet undersøkt om:

- ∞ virksomhetens system for internkontroll er hensiktsmessig og dekkende
- ∞ aktiviteter utføres slik som beskrevet og uttalt
- ∞ virksomheten når sine mål og driver sin virksomhet innenfor egne rammer og de rammene som myndighetene har satt

Revisjonen ble gjennomført ved å:

- ∞ granske dokumenter
- ∞ intervju sentralt plasserte personer i organisasjonen
- ∞ verifisere (ved stikkprøvekontroll) at rutiner, prosedyrer og instruksjoner blir fulgt opp i praksis

Revisjonens tema

- ∞ internkontroll
- ∞ utslippskontroll
- ∞ tillatelse
- ∞ energistyring
- ∞ kjemikaliehåndtering
- ∞ substitusjon
- ∞ biocider

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under revisjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under revisjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under revisjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter revisjonen

Gassco AS, Kollsnes plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Miljødirektoratet skal kunne avslutte saken, må Gassco AS, Kollsnes innen 30. juni 2014 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (post@miljodir.no) til Miljødirektoratet v/Kenneth John Macrae.

4. Gebyr for revisjonen

Gassco AS, Kollsnes er ved denne revisjonen plassert i gebyrsats 2 (jf. varselbrev fra Miljødirektoratet datert 27. januar 2014). Dette betyr at dere skal betale kr. 139 800,- i gebyr for revisjonen. Faktura ettersendes. Vedtaket om gebyr er hjemlet i forurensningsforskriftens § 39-8 om gebyr for systemrevisjon (flerdagstilsyn).

Gebyrets størrelse kan eventuelt klages inn til Klima- og miljødepartementet (jf. forvaltningsloven § 28). Klagefristen er tre uker fra dette brevet er mottatt. Klagen bør være skriftlig, begrunnet, og skal sendes via Miljødirektoratet. Miljødirektoratet viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 om innkreving av gebyr til statskassen.

5. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på www.miljodirektoratet.no (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under revisjonen:

Avvik 1

Virksomhetens måleprogram er mangelfullt

Avvik fra:

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven (tillatelsen) gitt 4. mai 2005 og sist endret 18. august 2011, punkt 11.2 måleprogram og vedtak av 10. desember 2010 om endrede krav til utslippskontroll

Kommentarer:

Målinger og beregninger skal gjennomføres etter et program som skal inngå i bedriftens dokumenterte internkontroll. Måle- og beregningsprogrammet skal beskrive fastlegging av målemetode og prøvetakingsmetode, valg av måleperioder samt beregningsmodeller og utslippsfaktorer som benyttes. Virksomheten skal i forbindelse med utarbeidelse og revidering av

måle- og beregningsprogrammet vurdere usikkerheten i målingene og forsøke å redusere denne mest mulig. Vi har i brev datert 10. desember 2010, med påminnelsesbrev sendt 16. mai 2012 og i fakta ark TA-2748 utdypet hvilke krav som stilles til virksomhetenes utslippskontroll og måleprogram.

Måleprogrammet skal beskrive og begrunne prøvetakingsfrekvens som sikrer representative prøver i de ulike trinnene for målinger:

1. metoder for volumstrømsmålinger
2. prøvetaking
3. analyse
4. utregning og rapportering av utslipp

Virksomheten har et måleprogram, men dette er mangelfullt og er ikke oppdatert i henhold til nye krav. Måleprogrammet har følgende mangler:

- ∞ vurdering av usikkerhet for målingene av flyktige organiske forbindelser (VOC) fra prosessområdet. Dette gjelder både metan og nmVOC.
- ∞ vurdering av om målingene av utslipp til luft fra punktutslipp og diffuse kilder som gjøres hvert 3. år er representative for virksomhetens faktiske utslipp.
- ∞ vurdering av om temperaturmåling av vannet fra landfallstunnelen gjøres på et representativt sted. Det mangler også en vurdering av måleusikkerheten og prøvetakingsfrekvens.
- ∞ måleprogrammet skal inneholde en oversikt over hvilke standard metoder som ble brukt for de ulike analysene. Standardmetodene for pH og total nitrogen oppgitt i måleprogrammet har blitt tilbaketrasket. I laboratoriet er det likevel tatt i bruk den nye standard metode for pH.

Miljødirektoratet påpeker at manglene over ikke er utfyllende for kravene, og at det er virksomhetens ansvar å påse at deres måleprogram er i henhold til tillatelsen og Miljødirektoratet sine endrede krav til utslippskontroll.

Avvik 2

Gassco AS har ikke utarbeidet en overordnet prosedyre for energistyring for Kollsnes

Avvik fra:

Tillatelsens punkt 8.1- Energistyringssystem

Kommentarer:

Iht. punkt 8.1 i tillatelsen skal virksomheten ha et system for kontinuerlig vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv produksjon i anleggene.

Energistyringssystemet skal være i samsvar med norsk standard for energiledelse og inngå i bedriftens styringssystem.

Statoil, som er teknisk driftsansvarlig (TSP) på anlegget, kartlegger årlig energiforbruket på Kollsnes. Statoil har et system for energieffektivisering på anlegget hvor energieffektiviseringstiltak blir kartlagt og det blir utarbeidet tiltaksliste for energieffektivisering. Tiltakene på listen blir videre vurdert for implementering i anlegget.

Gassco opplyste under tilsynet at en prosedyre for energiledelse for Kollsnes, basert på ISO 50001, er under utarbeidelse. Prosedyren var imidlertid ikke ferdig under revisjonen. Gassco har i flere år, gjennom tillatelsen fra Miljødirektoratet, hatt et krav om energistyring for Kollsnesanlegget.

Gassco har heller ikke utarbeidet mål for energibruk for Kollsnes. Det er heller ikke gjennomført internrevisjoner med fokus på energieffektivisering.

Avvik 3

Virksomhetens lagring av et sort miljøklassifisert kjemikalie er uforsvarlig

Kommentarer:

Aktivitetsforskriften § 66 bruk og utslipp av kjemikalier

Avvik fra:

Det er en plikt for virksomheter å praktisere forsvarlig lagring av kjemikalier. Under befaringen av renseanlegget ble det oppdaget to 25L konteinere med stoffblandingen Dynafloc 380H som var lagret på gulvet. Konteinerne sto like ved et åpent avløp som leder til sjø via oppsamlingsbassenget. Dynafloc 380H er klassifisert som sort under HOCNF for helse og miljørisiko. Kjemikaliet skal lagres i miljøbygget, men mengden som var lagret på gulvet på renseanlegget tilsvarte flere måneders forbruk.

Avvik 4

Virksomheten har ikke kvalitetssikret enkelte målinger til vann

Avvik fra:

Tillatelsens punkt 11.3 Kvalitetssikring av målingene

Kommentarer:

Det er en plikt for bedriften å kvalitetssikre egne målinger av parameterne regulert med grenseverdier i tillatelsen. Dette skal blant annet gjennomføres med tredjepartskontroll.

Utslipp til vann av forbindelser er beregnet ut ifra konsentrasjonen av forbindelsene i utløpsvannet og mengde vann som renner gjennom et V-overløp i oppsamlingsbassenget. Mengde vann er beregnet fra vannhøyden i V-overløpet, målt med ekkolodd. Virksomheten kontrollerer ekkoloddet regelmessig men har ikke verifisert at høyden av vannet i V-overløpet gir den vannmengden som virksomheten bruker i beregningen. Virksomheten har ikke benyttet tredjepartskontroll. Temperaturen i vannet som pumpes ut fra landsfalltunnelen måles med digitalt termometer som er kontrollert internt jevnlig og er godkjent med avvik på +/- 2 °C. Den høyeste målingen for 2013 er 21.6 °C og utslippsgrensen er 23 °C. Dette godkjente avviksnivået er ikke nøyaktig nok for å sikre at utslippet er innenfor utslippsgrensen.

7. Anmerkninger

Ingen forhold ble anmerket under revisjonen.

8. Andre forhold

I kapittel 3.4 i tillatelsen fra Miljødirektoratet er det stilt krav til utslipp av vannet fra landfallstunnelen. I tillatelsen er dette vannet omtalt som kjølevann, noe som er feil da vannet ikke benyttes som kjølevann. Det er vann i landfallstunnelen fordi den ytre tunnelåpningen er lokalisert under vann, dermed kommer det sjøvann inn i tunnelen. Vannet i tunnelen har ellers ingen funksjon i prosessen.

9. Gjennomføring

Revisjonen omfattet følgende aktiviteter:

- ∞ Formøte 12. februar 2014: Forberedende møte for å planlegge revisjonen.
- ∞ Åpningsmøte 3. mars 2014: Informasjon fra Miljødirektoratet om gjennomføringen av revisjonen
- ∞ Intervjuer og verifikasjoner fra 3. mars 2014 til 6. mars 2014.
 - personer ble intervjuet
 - befaringer til følgende steder:
 - Kontrollrom
 - Renseprosessen
 - Landfallstunnellen
 - Hotoil ovnene
 - Kompressorhall
 - Kjølssystemet
 - Laboratoriet
 - Kjemikalielager
- ∞ Avsluttende møte 6. mars 2014: Oppsummering med presentasjon av resultatene.

I vedlegg 1 har vi satt opp en oversikt over deltakerne på revisjonen.

10. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for revisjonen var:

- ∞ Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- ∞ Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften)
- ∞ Forskrift om begrenning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften)
- ∞ Forskrifter om helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten.

VEDLEGG 1

Deltagere ved Miljødirektoratets revisjon ved Gassco AS, Kollsnes, 3. - 6. mars 2014

I tabellen under har vi satt opp en oversikt over funksjonene til de personene som deltok under formøtet, åpningsmøtet og det avsluttende møtet. Intervjuene er også med i tabellen.

Funksjon	Formøte	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Leder SSU + SBK	X	X		X
Anleggsingeniør	X	X	X	X
Miljøingeniør		X	X	X
Ingeniør O&M		X		X
Lokal Energikoordinator		X	X	X
Driftsingeniør		X	X	
Laboratorie ingeniør		X	X	X
Hovedverneombud		X		X
Sykepleier / Ham-koordinator		X	X	X
Direktør Sture og Kollsnes		X	X	
Operator Management System	X	X		X
O&M, MPR, S&K Gassco	via videotelefone	via videotelefone	via videotelefone	via videotelefone
HMS&K Gassco	via videotelefone	via videotelefone	via videotelefone	via videotelefone

Miljødirektoratets revisjonsgruppe:

Kenneth Macrae, revisjonsleder

Ole Stian Bockelie, revisor

Gunn Sørmo, saksbehandler

Dokumentunderlag for Miljødirektoratets revisjon ved Gassco AS, Kollsnes, 3. - 6. mars 2014

Nedenfor har vi satt opp en liste over dokumenter som var spesielt viktige som dokumentunderlag for revisjonen, og som går utover lover forskrifter og lignende:

- ∞ Virksomhetens tillatelse og egenrapporter
- ∞ Tidligere inspeksjonsrapporter
- ∞ Statoils Ytre miljø aktiviteter for Kollsnes 2014
- ∞ Statoils Måleprogram, miljøstyring og utslippskontroll
- ∞ Tall for utslipp til sjø og forurensning og varmeenergi fra landfallstunnel
- ∞ Statoils miljømål
- ∞ Gasscos Søknad for endring av tillatelse datert 14. juni 2010
- ∞ Oversikt over virksomhetens kjemikalier
- ∞ Statoils Kjemikaliestyling prosedyrer
- ∞ Statoils Kartlegging av Energiforbruket
- ∞ Statoils presentasjon om Kollsnes Renseanlegg
- ∞ Prosess oversikt
- ∞ Arbeidsbeskrivelser for Sture og Kollsnes